

FRANKFORT, den 5. October.

Volgens berigten uit Konstantinopel van den 6. September, is de staat van zaken sedert den 31. Augustus genoegzaam dezelfde gebleven. De conferentie der Europische gezanten duren voort; de hofgezinnen der ministers van Engeland, Frankrijk en Rusland, waren den 6. September nog niet afgezeild. De Porte volhardt in haar weigerend antwoord en wil geene verdere voorstellen meer aanthooren. Aan de aankomst der Egyptische expeditie in Morea twijfelt men algemeen. Zij heeft ~~...~~ *Cadington*, naar de kusten van Cambanije gierend, en schijnt aldaar de gebeurtenissen te willen afwachten, om vervolgens weligt terug te keeren. Te Konstantinopel duren de krijgstoerusting voor, en de bekennernis, wegens de toekomst, heeft, hoewel er rust heerscht, allen handel verlamd. De Engelsche kooplieden zoeken van hunne waren af te komen. Op eene aanvraag der Russische onderdanen bij hunnen gezant, of er eene verstoring der vredes-betrekkingen te duchten was, werd een ontwijkend antwoord gegeven en voorzigtigheid in alle ondernemingen aanbevolen. Sommigen willen daaruit afleiden, dat de ministers van Engeland, Frankrijk en Rusland eerst weder instructien opzigtens de verwerping van hunne laatste voorstellen verwachten, en dat derhalve nog wel twee maanden verloopjen zullen eer men weet op welken voet de mogendheden zich ten aanzien der Porte zullen stellen.

Van den 6. October.

Met den post uit Petersburg, van den 25. September, heeft men een bericht van het Russische leger in Georgie ontvangen. Den 20. Augustus is een bloedig gevecht tusschen Aschitak en Ouzazane voorgevallen. De Perzen waren daar met tien duizend man infanterie en vijftien duizend man kavallerie en benaauwden zeer het klooster van Etchmiadzin, waarin Russische bezetting ligt. De luitenant-generaal *Krassoski* kwam met drie duizend man om hetzelfde te ontzetten. In weerwil der overmagt van den vijand viel hij hem echter aan en verdreef hem, waartoe de Russische artillerie veel bijdroeg. De Perzen deden vervolgens echter eenen algemeen aanval van hunnen kant; maar werden eindelijk teruggeslagen. Het gevecht heeft van zeven ure morgens tot vijf ure namiddags geduurd. De Perzen hebben drie duizend man verloren. Van de Russische zijde zijn 679 man gesneveld, 318 man gekwetst en 134 man vermist. Twee hoofdofficieren, benevens de generaal *Krassoski* zijn gekwetst.

Heden heeft men berigten uit Konstantinopel tot den 15. dezer. De dood van den Engelschen minister *Canning* was aldaar toen bekend en had de grootste vreugde onder de Turken verwekt. De Engelsche gezant was na de tijding van het overlijden van den heer *Canning* minder werkzaam geworden, wachtende waarschijnlijk op nieuwe bevelen. De Fransche en Russische gezanten bleven echter volhouden. Men had den 25. te Konstantinopel ook berigt, dat de Egyptische vloot zich op hare vaart had laten ophouden en bij Makri het anker geworpen had.

WEENEN, den 29. September.

De *Oostenrijksche Beobachter* deelt heden de volgende berigten mede: Berigten uit Zante, van den 28. en 30. Augustus, melden het volgende: Op den 7. dezer maand zond *Ibrahim*-pacha een aanzienlijk korps troepen, welks sterkte door sommigen op 2000, door anderen op 4000 man begroot wordt, van Modon naar Tripolitza, om deze vesting op nieuw van levensmiddelen te voorzien. Dit korps keerde op den 17. dezer naar Modon terug, nadat hetzelfde zijnen last had volbragt. Op den terugweg, 7 uren van Modon, stiet hetzelfde op een Grieksch korps, (onder wiens aanvoering wordt niet gezegd) hetwelk met een aanmerkelijk verlies werd op de vlugt gedreven. — Zoodra *Ibrahim*-pacha het wegnemen van de Turksche korvet en eene goelet door het fregat *Hellas* vernomen had, koos hij 16 der beste vaartuigen der vloot van den kapitan *Tahir*-pacha, ging den 4. dezer zelf aan boord van een der schepen, en zeilde het Grieksche fregat na, hetwelk hij echter niet bereikte. Den 9. keerde hij naar Modon terug, bleef den volgenden dag nacht aan boord, en liet de manschap dezer vaartuigen manoeuvreren. — Spoedig na zijne komst te Modon (den 16. Julij) zond *Ibrahim*-pacha troepen naar Kalamata, die op den 29. dier maand met eenige gevangenen en een aanzienlijke buit in het leger van Modon terugkeerden.

Van den 30. Augustus. Zoo even ontvangen wij hier het berigt, dat *Ibrahim*-pacha zelf, met het grootste gedeelte zijner troepen, naar Kalamata is opgebroken en tevens een smaldeel der vloot van *Tahir*-pacha naar de golf van Koron had afgezonden, om zijnen voorgenomen aanval te land tegen de provincie Maina, van de zeezijde, te ondersteunen.

PARYS, den 5. October.

Men heeft de opmerking gemaakt, dat de tolken der ministerien van Engeland en Frankrijk weder op eenen eenigzins harden toon met elkaander spreken, ten aanzien der zaken van Spanje en Portugal. Men twist te Londen met Parys over de vraag: of het mogelijk zij, dat bij de

vooronderstelde overeenkomst, ten gevolge waarvan de Engelsche troepen Portugal en de Fransche Spanje verlaten zouden, geene van beide partijen het redelijk gemeend hebben, en of nu de ontruiming op nieuw bepaald zou zijn verschoven. Men geeft zijn leedwezen te kennen, dat openbaar de beide regeringen elkander in officiële en half-officiële verdragen in staat achten, om tot de tegenwoordige moeilijkheden, en hetgeen tot de verwarring van den Portugeschen en Spaanschen strijd meewerkt te hebben, enkel om aan de bedoelde overeenkomst geen ge-

— Men schrijft uit Perpignan, den 7. September, het volgende:

» De benden, die zich in Opper-Catalonie bevinden, hebben bevel bekomen, om naar Cardona te trekken. De misnoegden stellen alle mogelijke pogingen in het werk om die vesting te bemagtigen, daar zij tot dus verre slechts opene plaatsen bezitten, en de noodzakelijkheid inzien van het bezit eener stad, waar hunne regering in veiligheid kan zijn.

« Het opperhoofd der bende van Vilella houdt Puicerda in bezit. Hij heeft aan den Franschen bevelhebber van Seu d'Urgel, alsmede aan den kapitein te Bourg-Madame de verzekering gegeven, dat hij gezind was met de Fransche bevelhebbers in goede verstandhouding te leven en aan het afzenden van troepen geen hinder zou toebrengen. Dit opperhoofd is ook te Bourg-Madame geweest, om den kapitein, die aldaar over eenen post van 50 grenadiers het bevel voert, in persoon van zijne goede gezindheid te verzekeren. De wakkere kapitein heeft hem eenvoudig geantwoord: « *ik doet zeer wel, want anders zou ik mijne maatregelen weten te nemen* ».

— Uit Madrid wordt den 24. September gemeld, dat de Koningin dagelijks in de kerken gebeden doet, opdat de reis des Konings naar Catalonie een gelukkigen uitslag moge hebben. Ook heeft H. M. de monniken van het Escuriaal uitgenoodigd om te dien einde openbare gebeden te doen.

BRUSSEL, den 5. October.

Het slot der Pausselijke bulle, ten geleide der overeenkomst met het Nederlandsche gouvernement, luidt aldus:

» De voorname zorg, zoo van den Aartsbisschop als van elken Bisschop; zal zich voornamelijk richten op de opvoeding der jongelingen, wier bestemming is, zich aan de dienst des Heeren toe te wijden, te gelegener tijd, tot Godsvrucht, zuiverheid van zeden en tot de geheele kerkelijke tucht, als nieuwe planten, van hunne teedere jeugd af, worden opgeleid; want goede en wakkere werklieden in den wijngaard des Heeren worden niet geboren, maar daartoe gemaakt, en om zulks te worden, is daartoe al de ijver en zorg der bisschoppen nodig. Om derhalve de uitvoering van het 2. artikel der nieuwe overeenkomst, door Ons met Z. M. den Koning WILHEM aangegaan, te verzekeren, zal elk Seminarie, in ieder Bisdom, op de navolgende wijze worden ingesteld, geregeld en bestierd. Vooreerst, zal daarin zulk een aantal kweekelingen gevoed, onderwezen en opgeleid worden, als overeenkomstig zal wezen met de behoefte van elk bisdom en met het getal der ingezetenen; zullende derhalve dat getal door den Bisschop, naar behooren, worden vastgesteld. Wijders is het van het hoogste belang, dat zij, die zich aan den geestelijken stand toewijden, niet alleen in geestelijke, maar ook in wijsgeerige vakken en andere onderwerpen, die met kerkelijke zaken in verband staan, behoorlijk worden onderwezen, opdat zij het voorbeeld der kudde worden, en steeds gereed zijn aan elken vragende rekenschap te geven. » Weshalve de Bisschoppen, in de Seminarien, al die leerstoelen zullen oprigten, welke zij tot een volledig onderrigt der geestelijken nodig zullen oordeelen. Zoo blijft ook het onderwijs der heere en der tucht, benevens de opvoeding en het bestuur der seminarien aan het gezag der respectieve Bisschoppen, volgens de kanonieke voorschriften, onderworpen, derwijze, dat aan de Bisschoppen, zoo wel het opnemen van geestelijken in de Seminarien, en hunne verandering uit dezelve, als de kennis der Regenten en Hoogleraren, benevens hunne ontzetting, vrij blijft, zoo dikwerf zij een of ander noodig of nuttig zullen oordeelen.

Hetgeen tot het oprigten of onderhoud der Seminarien zal nodig wezen, zal goedgevuldig verleend worden door Z. M. den Koning, welke, door zijnen buitengewonen gezant bij ons hof, betruigd heeft, als een edelmoedig Vorst, behoorlijk te willen voorzien in alles, wat tot het geestelijk onderwijs vereischt wordt, en dat op zoodanige wijze, als ons aangenaam zal wezen.

Wanneer eindelijk de Bisdommen, gelijk hierboven is uiteengezet, zullen zijn ingesteld, hetgeen door nadere Apostolische brieven eerlang meer bepaald zal worden omschreven, zullen de Bisschoppen, volgens de verordeningen van art. 9 en 10 der overeenkomst van den jare 1801, tot de nieuwe omschrijving der pastorijen, waar zulks vereischt zal worden, overgaan, en in dezelve waardige en bekwame Priesters plaatsen, terwijl Z. M. de Koning, naar luid der bepalingen van het 17. artikel der gemelde overeenkomst, door Koninklijke edelmoedigheid, ook in het onderhoud van alle Pastoren zal voorzien, welke, bij de nieuwe omschrijving der pastorijen, moeten worden benoemd, en dat op zoodanige wijze, als met de waardigheid van hunnen staat, en met het onderhoud, hetgeen de Pastors in de bisdommen der zuidelijke provincien genieten, overeenkomt.

Wij vlejen ons, dat onder de R. C. van het Koningrijk personen zullen worden gevonden, die een mildadig gebruik zullen maken van de vrijheid, welke hun bij het 15. artikel van de dikwijls genoemde overeenkomst is gelaten, om de kerken te bevoordeelen; terwijl de goede gezindheid van den Koning bij ons geen twijfel doet ontstaan, of Z. M. zal het vermaken van fondatien, of geschenken, welke ten voordeele van die kerken mogten geschieden, zoo wel als het verwerven van goederen door gemelde kerken, inwilligen.

Er blijft ons nu alleen nog over, aan den Heere onzen God, den meesten dank te betuigen voor al hetgeen, tot nu toe, ter regeling der kerkelijke zaken, in het Rijk der Nederlanden is volbragt, en Hem met vurige gebeden te smeken, dat Hij dit alles bevestigende en beklijvende doe, » want al het beste wat verleend wordt, en elk volmaakt geschenk, komt van boven; terwijl hij die plant, noch hij die besproeit, iets is; maar God, die den wasdom verleent."

Wij verbieden, dat deze tegenwoordige brieven ooit of immer zullen kunnen worden aangerand, als door sub- of abreactie verkregen te zijn, of eenige nietigheid in zich te bevatten, ten aanzien onzer meening, of aan eenig ander gebrek, hoe groot men hetzelve zou achten, onderhevig te wezen; maar wij willen, integendeel, dat dezelve bestendig geldend, en steeds van kracht zullen zijn en blijven; dat zij hunne geheele en volledige uitvoering zullen hebben en verkrijgen, en ongeschonden zullen moeten worden opgevolgd, niettegenstaande de apostolische voorschriften en de algemeene bepalingen, welke bij synodale, provinciale en algemeene Concilien, of bij afzonderlijke verordeningen en reglementen, of bij afzonderlijke verordeningen en reglementen, of bij statuten van eenige kerken of weldadige instellingen, of bij eenige stridige privilegias, zijn vastgesteld.

Hoezeer eene afzonderlijke vermelding of bijzondere form van een en ander noodig mogt geacht worden tot de intrekking dier verordeningen, voor zoo verre deze met bovengemelde, op de eene of andere wijze, mogten strijden, trekken wij echter bepaaldelijk voornemende voorschriften in, en verklaren boven dien voor ongeldig en krachteloos, al hetgeen tegen deze intrekking, door welk gezag ook, bewust of onbewust, mogt worden verrigt.

Wij willen, dat aan de gedrukte afschriften dezès, door de hand van een openbaar notaris onderteekend, en van het zegel van een bevoegd geestelijk persoon voorzien, hetzelfde geloof gehecht, en even zeer voor de uitdrukking van onzen wil gehouden worde, als of het tegenwoordige diploma in originali zou worden vertoond.

Bij gevolge is het niemand hoegenaamd veroorloofd, aan deze bescheiden van onzen wil te kort te doen, of dezelve met laatlunkanden euvelmoed tegen te werken. Indien echter iemand mogt onderstaan, zich daaraan te vergrijpen, dat hij alsdan wete, zich de verontwaardiging van den Almagtigen God, en van Zijne H. Apostelen Petrus en Paulus, op den hals te halen.

Gegeven te Rome, bij den Heiligen Petrus, in het jaar der menschwording 1827, den 16. der kalenden van September, het 4de jaar van Ons pontificaat.

Van den 6. October.

Tot hoogleeraar in de rederkunde, boevenaturkunde en zedekunde bij het Collegium Philosophicum, is door Z. M. benoemd in plaats van wijlen den hoogleeraar *Seber*, de Hr. *J. B. van den Bosch*, gewezen hoogleeraar in het bisschoppelijk seminarium van Luik, daer dessertant te *Engis* (Luik).

Van den 7. October.

Eergisteren avond is er een Nederlandsch kabinetskoerier van hier met depêches naar Rome vertrokken.

Het hof van assises te Brugge heeft, den 3. dezer, den persoon van *Pieter de Vlieger*, oud 45 jaar, drukker te Brugge, tot 16 maanden, en den persoon van *Adriaan Mosmans*, oud 40 jaar, advocaat te Nijmegen, wonende te Velp, bij Grave, tot een jaar gevangenisstraf veroordeeld, wegens het plaatsen van twee artikels in de Vlaamsche Courant van Brugge, die geoordeeld zijn de strekking te hebben om wantrouwen en tweespalt onder de ingezetenen des riks te verwekken. Het vonnis van het hof is gegrond op het besluit van den 20. April 1816.

ANTWERPEN, den 5. October.

In het dagblad van Antwerpen vindt men eenen brief van den heer *Ant. J. van Bredael*, apostolische pronotaris, waarin hij betuigt, dat de tuaschen den Heiligen Vader en Z. M. den Koning geslotene overeenkomst zoo gunstig is, als ieder ijverig katholiek maar verlangen kon.

Men meldt uit Namen, dat aldaar de grootste vreugde heerscht over het geslotene concordaat met den Heiligen Stoel. Zoodra hetzelve is bekend geworden, heeft de vicaris-generaal de klokken laten luiden, om het te doen afkondigen.

Mengelwerk.

COLLEGIUM PHILOSOPHICUM.

Omdat, in de overeenkomst tusschen het Nederlandsche gouvernement en den Pauslijken Stoel, omtrent het Collegium Philosophicum niets is bepaald, en omdat in de pausselijke bulle ten geleide der geslotene overeenkomst is gezegd, dat aan de bisschoppen zoo wel het opnemen van geestelijken in de seminarien als hunne verwijdering uit dezelve vrijblijft; hebben sommigen beweerd, dat het gemelde gesticht vervallen zal, althans de studie op hetzelve geene verplichting meer zal zijn voor degenen, die in Nederland priesters der R. K. kerk willen worden. Het komt ons voor, dat deze meening geheel ongegrond is, en niet meer noodig is, dan hetgeen van gouvernementen wege, omtrent het Collegium Philosophicum is bepaald en gezegd, na te gaan, om zich te overtuigen, dat het met de zaak geheel anders gelegen is.

Het koninklijke besluit van den 14. Junij 1825 bepaalt: « Twee jaren na het openen van het Collegium Philosophicum zullen in de bisschoppelijke seminarien geene lessen meer worden gegeven in de wijsbegeerte. Gelijkwijze zullen, na dat tijdstip, in de bisschoppelijke seminarien geene kweekelingen meer worden aangenomen, ten zij dezelve kunnen studietijd in het Collegium Philosophicum behoorlijk hebben volbragt.»

Bij besluit van Z. M. van 11. Julij 1825 is nader bepaald, dat vanden tijt af geene nieuwe kweekelingen meer in de bisschoppelijke seminarien zouden worden aangenomen, dan die de voorbereidende studien in het Collegium Philosophicum behoorlijk zouden hebben volbragt.

Een koninklijk besluit van den 14. Augustus 1825 bepaalt, dat geene Nederlandsche jonge lieden, die na den 1. October van dat jaar, buiten 's lands de *humaniora* hebben geleerd, tot eene hooge school of het Collegium Philosophicum zullen worden toegelaten; voorts dat die Nederlandsche jonge lieden, die na dien tijd de *humaniora* buiten 's lands mogten hebben geleerd, of zij, die hunne academische of theologische studien buiten 's lands mogten hebben gedaan, tot geene ambten benoemd, noch tot het bekleeden van geestelijke bedieningen toegelaten zullen worden. In October 1826 heeft men in de officiële dagbladen des Rijks het volgende artikel doen plaatsen:

« Verscheidene personen schijnen te meenen, dat de koninklijke besluiten van 14 Junij 1825 (betrekkelijk het Collegium Philosophicum te Leuven) een der onderwerpen zullen opleveren der onderhandelingen met het hof van Rome, en in het vervolg aanmerkelijke wijzigingen zouden kunnen ondergaan. Deze schijnen te vergeten, dat onze Grondwet, in dat opzigt eenen getreel monarchalen stelregel vestigende, *bepaaldelijk aan de kroon het regt, ja den pligt heeft opgedragen, om het opeerbare onderwijs te besturen.* Dit strekt tot bewijs genoeg, dat de uitgestrektheid van dit regt en de wijze van uitoefening van hetzelve tot het rechtsgebied der wetgeving en van het binnenlandsch bestuur behoort, en nimmer van staatkundige beraadslagingen kan afhangen. Wij kunnen verzekeren, dat het Collegium Philosophicum onveranderd op zijne tegenwoordige grondslagen en met behoud der beginselen van zijne instelling zal verblijven.»

In November 1826 is eindelijk door de gouverneurs der provincien het volgende bekend gemaakt:

« Dat in sommige plaatsen de roomsch katholieke ouders, zonen hebbende, voor den priesterstand bestemd, in den waan zijn gebragt, als of, ter zake der onderhandelingen over de belangen van de roomsch katholieke eredienst, met den pausselijken stoel, de besluiten van den 14. Junij 1825 en 14 Augustus 1825, min strengelijk zouden worden uitgevoerd, en het alzo raadzaam zoude zijn, hunne zonen, welke de *humaniora* hebben geëindigd, niet naar het Collegium Philosophicum te zenden, maar eenigen tijd bij zich te houden; en dat voorts minder zou worden gelet, of Nederlandsche jongelingen buitenlandsche studien verrigten.

« Dat Z. M. met bevreemding heeft vernomen, dat deze laatste geachten ingang hebben kunnen vinden, en dat niet is opgemerkt hetgeen ten allen tijde als een vast beginsel heeft stand gehouden: *« dat een souverein nimmer over de onvervreembare regten der kroon kan tran-sigeren.»*

« Dat daarenboven de bepalingen der grondwet, volgens welke het oppertoezicht over het tijdelijk onderwijs aan den Koning toekomt, geenszins toelaten, dat voorschrevene besluiten, bij de onderhandelingen over een concordaat, een onderwerp van beraadslaging zouden kunnen uitmaken, veel min, dat dezelve dien ten gevolge zouden worden geschorst of gewijzigd.»

Men ziet dus hieruit 1.) dat in de overeenkomst tusschen ons gouvernement en den pausselijken stoel niets van het Collegium Philosophicum heeft mogen bepaald worden; 2.) dat dit gesticht stand zal blijven houden; 3.) dat de bisschoppen, al blijft hun voor het overige het opnemen in de seminarien en het verwijderen uit dezelve vrij, nimmer kweekelingen zullen mogen toelaten, die hunne studien op het Collegium Philosophicum niet hebben volbragt; en 4.) dat geene jonge lieden, die hunne studien buiten 's lands (in jezuiten-collegien of waar anders ook) hebben gedaan, in Nederland tot geestelijke of andere bedieningen zullen worden toegelaten.

Een der Zuid-Nederlandsche dagbladen heeft eene allocutie medegedeeld, welke de Paus in een consistorie van den 17. September zou hebben uitgesproken, en waarin het volgende zou voorkomen: « De jonge lieden, die tot de heilige dienst geroepen worden, zullen voortaan door geene wet verboden zijn, het Collegium Philosophicum te bezoeken, maar alleen op die wijze onderwezen worden, als de bisschoppen raadzaam zullen achten voor te schrijven.» Maar van deze gewaande allocutie heeft het gouvernement de afzetting gemaakt, als verre niet toegestaan, en hij Zr. Ms. besluit van den 2. dezer ingezigt, dat niet goedgekeurd worden de clausen, formulieren of uitdrukkingen van de bulle, die strijdig zijn of zouden kunnen wezen met 's lands wetten. Het is men bekend, dat het vlak strijdig met 's lands wetten zou zijn, indien de bisschoppen in het stuk van onderwijs van wetenschappen oppertmachtige uitspraak zouden doen en 's Konings besluiten daaromtrent geene verbindende kracht zouden hebben, dan voor zoo verre zij het mogten bepalen.

KONINKLYKE VRYMAGT.

Men herinnert zich nog dikwijls met aandoening, hoe, na het vernietigen der Fransche heerschappij over een groot deel van Europa, een ieder met de blijdschap verwachtingen de toekomst te gemoet ging. Vorsten en volken beiden hadden telentstellingen ondervonden; rampen doorgestaan, in eenen staat van grievende vernedering verkeend; door zich naauw aan elkander aan te sluiten, door gemeenschappelijke samenwerking ontworstelde men den staat van vernedering, werd men vrij en onafhankelijk. De vorsten hadden in de dagen van rampspoed geleerd, dat zij door alles van hunnen eigen wil te doen afhangen, aan de volken geene de minste regten toe te kennen, maar steeds slaafsche onderwerping te eischen, geenszins hunne troonen konden vast maken, maar wel door zich hunne liefde en toegenegenheid te verzekeren; de volken hadden geleerd, dat in bandeloosheid of eene heerschappij der menigte geenszins het volksgeluk bestaat. Daarom gingen bij de bevrijding de wenschen uit naar staatsregelingen, waarbij aan den eenen kant de waardigheid der troonen en eene redelijke magt in handen der vorsten werden verzekerd; maar aan den anderen kant ook de volken voor willekeurige heerschappij en miskenning hunner regten en belangen werden gewaarborgd. Niets scheen de vervulling dezer wenschen te weerstreven, de tijd scheen te zullen komen, dat vorsten en volken in eene schone overeenstemming zouden leven, en de gevestigde maatschappijen de volmaaktheid meer en meer zouden naderen.

Hoe weinig zijn deze uitzigten verwezenlijkt geworden! Spanje leverde het eerste voorbeeld op, dat de ijeren eenw nog geenszins geweken was en de verwachtingen der gouden eeuw louere droombeelden waren. Toen de Koning van dat rijk ontthronde, stond het volk op en hielp de krijgsmachten overvinden, die den troon des vreemdelings zouden onderschragen. Indien, in eenig land, had men daar geleerd, welke schromelijke gevolgen het heeft als de staat van één enkel persoon afhangt, en deze persoon een zwak en zorgeloos mensch is: de dagen van KARL IV. en GOSY, den vredesvorst, konden geenszins vergeten zijn. Zij, die den strijd tegen de vreemde overheersching bestuurden, zorgden daarom tevens voor eene staatsregeling, gesobakt om de wederkeerig van een dergelijk onheil te voorkomen. Misschien was daarbij te veel aan de menigte ingeruimd, te weinig magt aan den Koning gelaten; misschien was die staatsregeling bij de terugkeer des wettigen Konings voor horzienting vatbaar. Geheel verworpen verdiende zij echter niet te worden. Dit gebeurde echter. FERDINAND keert, na het verdrijven der Franschen, naar Spanje terug, om bezit van den troon te nemen; en zijne eerste daad is, op aanraden van eenige aanbidders van een willekeurig rechtsgebied, de staatsregeling te vernietigen en de cortes, die de bevrijding des lands hadden bevorderd, uit een te jagen.

In andere landen, waar men op het invoeren van constitutien rekende, bleven dezelve geheel achter. Dat gaf natuurlijk aanleiding tot niet weinig misnoegtheid. Men hoorde van woelieg en er werden strenge maatregelen genomen om die te stuiten.

In Spanje werden zij, die de constitutie hadden helpen daarstellen of zich haar genegen betoonden, vervolgd. De willekeur vergief zich

meer en meer; het land verzonk in ellende; de misnoegdheid werd groot; er kwam een opstand en de constitutie werd hersteld. De Koning ontdeed zich daarvan, maar niet van harte, gelijk hij naderhand verklaard heeft.

In *Italië* had zich een geest tegen de eigenmachtige wijze van regeren gevormd; hij ontving veerkracht door de gebeurtenissen in *Spanje*; in een deel van *Italië* werd eene omwenteling bewerkt en eene constitutie ingevoerd.

Deze gebeurtenissen, gepaard met andere verschijnselen, bragten congressen te weeg, waarop men besloot om de vorstelijke magt, welke men overal bedreigd achtte, te versterken en de in *Italië* ingevoerde constitutie met geweld van wapenen omver te stooten.

Dit besluit werd zonder groote schokken ten uitvoer gebragt. Een paar jaren later werd er op een nieuw congres een dergelijk ten opzigt van *Spanje* genomen. De uitvoering werd aan *Frankrijk* opgedragen; met de bedreiging, gelijk de minister DE VILLELE verzekerd heeft, dat, zoo hetzelfde moogt weigeren die taak te volbrengen, het eenen storm uit het Noorden had te verwachten. Het had slechts van twee één te kiezen: of eene armee ter uitvoering van het besluit naar *Spanje* te zenden, of zich zelven tegen het Noorden te wapenen.

Frankrijk ondernam de uitvoering van het besluit en slaagde naar wensch. De constitutie werd opnieuw vanmigd, en FERDINAND verklaarde, dat al, wat gedurende haar laatste bestaan van staatswege gedaan was, nul en van geen waarde was. Hij werd vrijmachtig Koning; dat is een Koning, die naar niets gezonken is, maar geheel naar zijn welbehagen regeert.

Wie de staatsgebeurtenissen in het algemeen, gedurende het beschreven tijdvak en de laatste tijdsperiode, overziet, zal niet ontgaan, dat schier overal, hier geheel, anderszinds meer bedekt, is gewerkt in het belang der alleenheerschappij. De beginselen van volksvrijheid ten zijde geschoven, en de zoogenaamde monarchale beginselen geheel op den voorgrond geplaatst zijnde. Men heeft bepalingen zien maken en eene leer in het onderwijs, die van bestaande constituties door gerassenden en zelfs gedroegen maakten, welke men meer dan eenig ding moest schuwen. Zelfs in *Nederland*, waar geenerlei woelingen plaats grepen, waar men rustig en stil onder eene goedgekeurde grondwet leefde, heeft het niet aan heden ontbroken, die toonden dat de geest der alleenheerschappij in hen was gevallen; en men kan zelfs redevoreringen in de Staten-Generaal aanhalen, die ten ultra-royalisme ademen, zoo sterk, dat aan de *Fransche* *Quotidienne* en *Gazette* die „geest over Europa uitstorten, niets te wenschen kan overblijven. Gebruik, dat wij eenen Koning hebben, die te goed en te wijs is, dan dat hij aan zoodanige heden het bor zou leenen. Maar dat voorregt hebben niet alle landen. Er zijn er, waar de volksvrijheid verre weggedrongen is.

Wie weet waar het einde zou geweest zijn, als *Spanje* nu niet weder het voorbeeld opleverde van de schromelijke gevolgen van het doordrijven der vrijmachtige alleenheerschappij? In *Spanje*, waar, gelijk men voorspelde, het grootste gevecht zou worden, nadat de crisis vernietigd was en de keizerlijk volstrekt alleenheerscher was; dit *Spanje* is van jaar tot jaar dieper gezonken; rust en veiligheid is er uit gebannen, en door het bedrijf der zoogenaamde voorvechters van de koninklijke vrijmacht, is thans een aanzienlijk deel des lands in oproer gebragt tegen de regering, welke men niet koninklijk genoeg acht; omdat zij de inquisitie niet herstelde en alle voorstanders der volksvrijheid niet liet hervoren en vermoorden. Deze uitkomst moet toch wel schrik voor de leer van het despotisme aanjagen, en de vorsten huiverig maken om naar den raad te luisteren van de zoodanigen, die hen tot goden, op deze aarde, willen verheffen, van wie alle magt moet komen, die aan de volken geen rechten hebben in te ruimen; en hun in het aankomen van die beginselen heil voor het land voorspellen. *Spanje* is een verpietrend antwoord op hunnen raad; het behoort wel daar de voorzichtigheid bestemd om het voorkomen van die beginselen te waken.

Mogt dit waar zijn en het rijk eener redelijke volksvrijheid komen!

H.

OPMERKELIJK VOORBEELD VAN DE DANKBAARHEID DER HOVEN.

In 1683 vallen 300,000 Turken in *Hongarië*, en verspreiden zich in de erfstaten van *Oostenrijk*. De hoofdstad, door den Keizer verlaten, wordt door STAREMBERG dapper verdedigd; maar de wallen bezwijken voor het Ottomaansche geslacht, en de troepen van het Rijk durven niet bestaan dezelve te hulp te komen. Op eens vertoont zich een Poolsch leger, door SOBIESKI aangevoerd, en *Weenen* is gered. De verwoeste velden trekken uit het bloed der ongelovigen de vruchtbaarheid, die hunne schaden moet herstellen; *Stryenau* opent zijne poorten, *Hongarië* wordt aan den Oostenrijkschen veldheer teruggeven, en — voor eene eeuw verlopen is, helpt *Oostenrijk* *Polen* verdedigen, en nog vijftig jaren later voert het onder de Turken die Europese tactiek in, welke alleen aan de invallen dezer barbaren pelen had gesteld. Zij, die zelfs geen oogzicht hadden in het koninkrijks ziele, zullen zien, aan de eeuwige vijanden der Christenheid gegeven, kunnen in de brieven van SOBIESKI opmerken, hoedanig op het einde der zeventiende eeuw de magt van *Turkije* was. De overwinnaars verzamelden op het slagveld van *Weenen* 60 kanonnen van 48 pond, 60 van 24, 150 van één minder kaliber; 40 mortieren, 100,000 tenten, 9000 ammunitie-wagens; zij vonden in een enkel vijandelijk magazijn 50,000 wagens vol huskruid, en de buit was zoo rijk dat eene menigte van eenyoudige Christen-soldaten zich na de overwinning met gordels versierden met diamanten bezet, of deze kostbare veroveringen voor een spotprijs verkochten. Ongetwijfeld is *Turkije* zeer in voorspoed gedaald; maar van waar komt dat verval? Van daar, dat de militaire organisatie bij de Muzelmannen achteruit ging, terwijl zij onder de Christenen gedurende voortgangen maakte; — dat, terwijl wij het gevecht met vuurschat tegen dat met de lont verwisselden, en de pieken tegen de bajonet, de wapening der Turken geenerlei verandering onderging. Hun deel geven aan onze vorderingen, is dat dan niet hun de magt willen geven, die zij vroeger hadden? Zij zijn te zeer verarmd, zegt men; maar zij hebben hunnen rijkdom niet verloren dan met het verlies der overwinning. Het zijden zij de middelen ter verovering, zoo vinden zij ook die om zich te verrijken weder. Het Oostenrijksche kabinet drijft de vergetelheid van geleden onrecht, omtrent hen, even zoo verre, als die van ontvangen weldaden, omtrent de Polen.

Voor het overige wachtte dezelve ondankbaarheid niet langer met zich te vertoonen, dan tot het einde zijner vrees; en twee dagen na de overwinning konden de Polen reeds voorzien van zij van de Oostenrijkers te wachten hadden. SOBIESKI's klagen hierover zijn wel het belangwekkendst in zijne brieven. De geestdrift voor hem, en zijne troepen was in den beginne algemeen; de Vorsten omhelsden hem, de Duitsehe generaals kusten hem handen en voeten; de inwoners van *Weenen* verdrongen elkander rondom hem, om hunne lippen aan zijne kleeding te brengen. Maar al dadelijk werd hunne verrukking door de hoofden bedwongen; de raad des Keizers raadte over de etikette, welke men te volgen had in de ontmoeting van dezen Vorst en SOBIESKI. Na stijve overleggingen heeft de bijeenkomst plaats. De overwinnaar van MUSTAPHA komplimentteert den Keizer, deze antwoordt koel, en verwaardigt zich zelfs niet zijne hand aan den hoed te brengen, toen den zoon van SOBIESKI, door den held gepresenteerd, zijne Majesteit begroet. Het hoofd van *Oostenrijk* houdt de revue over de Polen, zonder één woord, één teeken van dankbaarheid aan hen te rigten. Deze braven zien zich door hem, welken zij kwamen redden, zelfs de middelen ontzeggen om hun voordeel te vervolgen. „Onze zieken,” schrijft SOBIESKI, „liggen op mest; onze gewonden, wier aantal niet gering is, kunnen geene schepen verkrijgen om de rivier tot aan *Presburg* af te zakken, waar ik beter in staat zou zijn om ze ten mijnen koste te onderhouden. Men plundert onze bagaadje, men ontneemt ons niet geweld de paarden, die aan de overzijde der bergen gebleven waren, en moeite hadden om zich bij ons te voegen. Daar velen van de onzen zich naar de stad haastten om er eenig voedsel te vinden, omdat men op het land van honger sterft, heeft de kommandant van *Weenen* order gegeven hen niet binnen te laten en op hen te vuren. Thans hebben wij het voorkomen van verpesten, die ieder mijdt, terwijl voor de battalje mijne tenten, die, God dank, ruim genoeg zijn, de menigte dergenen, die naar ons toestroomden, nauwelijks konden bevatten. Nu blijft ons niet meer over dan zuchten, op het gezigt dat ons leger omkomt, met onder de slagen van den vijand; maar door de schuld van hen die ons alles te danken hebben.”

Des kondigt de *Revue Encyclopedique* van Julij, *de Lettres du Roi de Pologne SOBIESKI, à la Reine MARIE CASIMIRE, pendant la campagne de Vienne*, aan.

CORRESPONDENTIE.

Het ingezonden stuk, geteekend: „Politiek (Staatkunde) enz.,” wordt niet geplaatst, omdat de operatie, waarvan gewag gemaakt wordt, reeds genoeg door andere tijdschriften is bekend gemaakt.

GESCHIEDKUNDIGE HERINNERINGEN.

Den 7. October 1354 bewerkte EDUARD, Koning van *Engeland*, een verdrag tusschen MARGARETHA en haren zoon Hertog WILLEM.

Den 7. dito 1637 bemagtigde FREDRIK HENDRIK *Breda*, nadat hij vroeger in dat zelfde jaar, door den Franschen Koning met den titel van *Lieve Hoogheid* beschonken en als eerste edele van *Holland* was aangenomen.

Den 7. dito 929 werd KAREL III. (de eenvoudige) Koning van *Frankrijk* ontroond.

Den 8. dito 1436 overleed aan de toring, op het slot *Teilingen*, in *Rijnland* bij *Sassenheim*, JACOBA van *Beieren*, waar zij hare rampspoedige dagen doorbragt met het vervaardigen van aarden knipnetjes, onder den naam van *Jacoba-kruikjes* bekend, waarvan er zich nog in het museum te *Gravenhage* bevinden.

Den 8. dito 1815 landde de eerste Franse troepen in *Calabrië*, en riep zich daar als Koning van *Sapri* uit. Dit werd door de inwoners gevatzen genomen.

Den 8. dito 1820 beroofde CHRISTOPHE, Koning van *Haiti*, zich van het leven.

Den 9. dito 1597 werd *Bredaveert* door Prins MAURITS stormenderhand ingenomen.

Den 9. dito 1577 begaf *Utrecht* zich weder onder de gehoorzaamheid van Prins MAURITS.

Den 9. dito 1818 werd, op het Congres te *Aken*, het traktaat geteekend tusschen de Verbondene Mogendheden en *Frankrijk*, tot geheels ontruiming van *Frankrijk* door het bezettingsleger voor of op den 30. November.

ARNHEM, den 9. October.

Het water is hoog in den *Rijn* aan de *Paal*:

Den 8 Oct. 1 El 1 Palm 0 Duim; gewassen 0 D. gevallen 0 D
Den 9 dito 1 El 1 Palm 0 Duim; gewassen 0 D. gevallen 0 D

Heden verlost, vrij voorspoedig, van eene welgeschapen dochter W. J. KESLER, geliefde Echtgenoot van ARNHEM, den 6. October 1827. W. H. VAN O O Y.

NOTIFICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der STAD ZUTPHEN, zullen op Maandag den 15. dezer, 's middags ten 12 ure, op het Stadhuis, overgaan tot

1. De Aanbesteding der VERLICHTING van STADS STRATEN, gedurende den jaer 1828.

2. De Verpachting van het WIK- en WEEGLOON op Stads Waag, gedurende den tijd van drie jaren, aanvangende 1 Januarij 1828, en zullende eindigen 31 December 1830.

Zullende de Condities drie dagen voor de Aanbesteding ter Stads Secretarie ter lezing liggen.

Gedaan ten Raadhuije den 4. October 1827.

Burgemeester en Wethouders voornd.

P. J. SWAVING.

Ter onderrantie van dezelve,
J. A. VAN HASSELT.

§ § § JACOB DE VIRIEU, ONTVANGER DER DOMEINEN te ZALT-BOOMMELEN, is voornemens, als daartoe behoortlijk geautoriseerd, op Zaterdag den 13. October 1827, des voor middags ten tien ure, ten huize van JOOST DE BIE, te Hedel, andermmaal publiek Aan te besteden:

Het MAKEN, met alle daartoe noodige LEVERANTIEEN van vijf NIEUWE KRIBBEN, in de Rivier de Maas, aan de Dominiële Uiterwaarden, boven het dorp Hedel.

De Kondities zullen dagelijks ten Kantore van voornoemden Ontvanger, alsmede bij JOOST DE BIE voornoemd, ter visie liggen, terwijl de noodige aanwijzing vier dagen voor de Besteding op de Walplaats zal geschieden.

§ + § Op Dondertdag den 13. October 1827, des avonds ten zes ure, aan het huize van Mevrouw de Weduwe P. E. P.

FENHAUSER, in het Logement het *Zwijns* hoofd te *Arnhem*, zal men, ten overstaan van den Notaris Mr. G. E. RARD VAN ECK, aldaar residerende, bij toeslag veilen:

1. Een HUIS en ERVE, staande en gelegen binnen *Arnhem*, in de *Wielakkersteeg*, wijk D No. 99, tusschen de Erven van KEUSING ter eenre, en VAN DER HORST ter andere zijde, in eigendom bewoond door den Kleedermaker MODDERKOLK, zeer geschikt voor allerlei nering, en te aanvaarden met den eersten November eerstkomende.

Bij der inzaat met de hoogen gebragt op f 1955:00.

2. Een HUIS en ERVE; staande en gelegen binnen *Arnhem*, in de *Roggestraat*, wijk E No. 87, tusschen de Erven van VAN DE WAL ter eenre en van SCHEVICHAVEN ter andere zijde; in eigendom bewoond door DIBBETS, onlangs geheel nieuw opgetimmerd; en waarin met succes eene Broodbakkerij wordt geëxerceerd; te aanvaarden met den eersten Mei 1828. — Een gedeelte van den Koopprijs kan met overleg van verkooperen, in dit perceel, als eerste Hypotheek gevestigd blijven. Met de hoogen bij inzaat gebragt op f 4946. 00.

3. Eene VROUWEN ZITPLAATS, in de Grootte of St. Eusebius Kerk te *Arnhem*, in het Noorder Middenpand, 11. Bank, 2. Plaats.

Bij inzaat met de hoogen gebragt op f 90. 00.

Ten aanzien der Conditiën van Verkoop kan men onderrigt bekomen ten Kantore van genoemden Notaris in de Bakkerstraat te *Arnhem*, terwijl men ter bezigtiging van de Haizen, zich kan vervoegen bij de bewoners en eijgenars.

† † † De Notaris Mr. J. B. U S G E R S, 99., zal op Donderdag den elfden dezer, 's avonds om 6 uren, in het moment den Vergulden Arend, te *Arnhem*, in het openbaar bij toelag verkoopen:

1. Een HUIS en ERVE met KOETS- en STALLING, OPEN PLATS, TUIN met KOEPEL en eenige tuinsteden te *Arnhem* in de *Mentensteeg*, wijk E No. 210, naast de Koepel en Tuin in de *Koningstraat* uitkomende.

2. Een HUIS en ERVE, naast het vorige, staande op den hoek der *Koningstraat* en *Mentensteeg*, E. No. 210.

3. Een GRAF in de Grootte Kerk te *Arnhem*.

4. Een grooten TUIN met HEEREN TUINHUIS voorzien van ruime KEUKEN, POMP en verdere GEMAKKEN, aangenaam gelegen onder *Arnhem* aan den *Deventerweg*.
Widars twee stakken best BOUWLAND, de *Hooge Woerd* en de *Oudlands Driest* genaamd, groot ongeveer te samen 54 Bunders, aan elkander gelegen onder *Hutten*, in de *Westerhoeve*.

En eindelijk twee nevens elkander staande HUIZEN en ERVEN, met OPEN PLATS en STALLINGEN, te *Arnhem* in de *Langestraat*, wijk A No. 231 en 232.

† † † Op Dingsdagen den 2. en 16. October 1827, des namiddags ten 3 uren, ten huize van de Weduwe K. N. A. V E N, te *Gendringen*, zullen, door den Notaris K O L F S C H O T E N, binnen *Gendringen*, residerende, worden geveild en finaal toegewezen respectievelijk:

1. Eene WEIDE, groot 4 Bunders en 4 Roeden, in de Buurt *Wieken*.
2. Eene DITO, groot 4 Bunders en 20 Roeden, in de Buurt *Hutten*.

Breder bij Bijzetten en nadere inforinatie ten Kantore van genolden Notaris.

§ § § Op Woensdag den 17. dezer IN PLAATS VAN OP DEN 10. DEZER maant October en volgende dagen, (zoo als in vorige Advertentie is vermeld) telkens des voormiddags ten 10 uren, zal men te *Wageningen*, ten huize van A R E N D B U D D I N G, in de *Herberg de Koornbeurs*, ten overstaan van de aldaar residerende Notarissen Mr. H. B. VAN D A A L E N en D. B E E K, publiek aan de meestbiedenden Uiverkopen:

Een complete WINKEL van PORCELEIN-, KRISTAL-, GLAS- en AARDEWERK, bestaande in Fransche PORCELEINEN, Vergulde KOFFY- en THEEKOPPEN en SERVIESEN, Kristallen en andere BIER- en WYNGLAZEN, velerhande Engelsch AARDEWERK, als: TAFEL- en THEESERVIEZEN, van de Fabriek van *Wedgwood*, te veel om in deze in het bijzonder te vermelden.

Voorts zal des middags ten 12 uren, ten huize voorschreven, worden verkocht: enige stukken G R Y S, G R O E N, B L A A U W en Z W A R T L A K E N en K R U L D U F F E L. Alles daags voor den verkoopdag te zien.

† † † Mr. E. G. A R D E S C H, Notaris in het kanton van en residentie *Nijkerk*, Arrondissement *Arnhem*, Procurator *Gelderland*, zal, als daartoe door de Regbank van gemeentelike *Arnhem* autoriseerd, ter rekwisitie van de Erfgenamen van wijlen J. H. V E S S C H E E R D E N en T R Y N T J E G E N S E N, in leven Echtebieden, op Dingsdag den 16. October 1827, 's avonds om 7 uren, ten huize van J O H A N N E S C O H R E N I S S E N, Kastelein in den *Gouden Leeuw*, te *Nijkerk*, in het openbaar door de meestbiedenden doen inzetten, en veertien dagen daarna, den 30. dito, ter gemelder uur en plaatse, finaal bij den toeslag verkoopen:

Eene hechte en sterke WIND-KOREN-MOLEN, de *Appelsche Molén* genaamd, met een daarbij stand WOONHUIS, ACHTERHUIS, DEEL, STALLINGEN voor Paarden en Koeijen, BERG, HOF, BOUMEN en HOUTGEWASSEN, staande en gelegen te *Nijkerk*, in de Buurtschap *Appel*, aan de grenzen van *Koorthuizen*, met en benevens ongeveer zeven Bunders ZAAI- en WELAND, met derzelver HOUTGEWAS, gelegen onder *Nijkerk* en *Barneveld*.

Nadere informatie te bekomen ten kantore van den bovengemelden Notaris.

† † † Bij Vonnis, gewezen door de Regbank van Eersten Aanleg, zitting houdende te *Zutphen*, op den 2. October 1827, is aan W I L L E M T O E W E S S E L S H U I S, zonder beroep, woonachtig in de gemeente *Borculo*, hijs orzaak van krankzinnigheid, het beheer over deszelfs Persoon en Goederen ontzegd.

Voor Extract conform aan voorneld Vonnis, J. VAN DYK, Procureur.

ONDERLINGE MAATSCHAPPIJ, ONDER DE NAAM: TOT HEIL DER VROUWEN!

HOOFDBESTUURDERS derzelve Maatschappij brengen ter kennis van alle belanghebbenden, dat in de Algemeene Vergadering van den 30. Augustus dezes jaars is besloten:

1. Dat met den eersten September 1827 de toekomstige Deelnemers verplicht zijn, om deel te nemen voor een aandeel in eene der vijf klassen, of voor twee aandeelen in de vijfde klasse, of eindelijk voor een aandeel in eene der vier eerste klassen en gelijktijdig voor één in de vijfde klasse, en dat zij zich daaromtrent dadelijk bij de deelneming zullen moeten verklaren.
2. Dat mede van den eersten September door of ten behoeve van hetzelfde voorwerp niet meer dan twee aandeelen, op den 30. even omschreven voet, kunnen worden genomen.
3. Dat allen, die op en na den eersten December eerstkomende deelnemen, wel de bevoegdheid zullen hebben, om den inleg en de eerste jaarlijksche Contributie, op den voet van Art. 46 en 48 van het Reglement te betalen; doch niettemin verplicht zullen zijn de Contributie over de volgende jaren, in eens en gelijktijdig met de Administratie- en Bureau-kosten jaarlijks vór den eersten April van het betalingsjaar te voldoen; en dat het lidmaatschap, zonder eenige aanspraak op restitutie van alreeds betaalde Inleg- en Contributie-gelden, zal verstrekt zijn, bijaldien de aanzneming den Contributie met de boete niet over het einde van het betalingsjaar zal zijn geschied; alles nogtans met dien verstande, dat, wanneer dezelve deelnemer of deelnemster ten behoeve van dezelfde deelnemster weder op nieuw een aandeel te nemen, de reeds te voren betaalde Inleg- en Contributie-gelden in compensatie zullen kunnen strekken.

Widars berigten Hoofdbestuurders dat uit de Rekening en Versaameling over den jaer 1826 is gebleken, dat tot 1. Januarij 1827 het getal Leden over de drie Afdelingen bedroeg twee duizend een hondert negen en twintig, uitmakende 2726 aandeelen, en dat het Fonds der Maatschappij helijg eene som van vijfmaal honderd negen en veertig duizend Gulden en beschrijvingen op het Grootboek der Werkelijke Seluld.

De pogingen van het Bestuur, tot standbrenging van een grooten aanzigt, worden dus geenzins te kortzigtig van beschouwen. Het groot genoeg te kunnen melden, dat het Fonds reeds tot negenmaal honderd en twintig duizend Gulden was aangegroeid.

Leeuwarden, den 1. October 1827.
I. E E K M A,
President.
H. R. H U Y S E R,
Adjunct Secr. Boekh.

† † † Door verandering van woonplaats, is eene T A B A K S F A B R I E K, in het Koninkrijk *Prussen*, in een gezond en voor overstroming bevestigd oord, met verregaande voorwaarde, geheel over te nemen. — Nadere inlichtingen te beeven, onder letter A, bij de Boekverkoopers Z O O N, op het Rokin, bij de Betrs, te

§ § § Ten aanzien van een KAPITAAL van vijf, tien of twaalf duizend Gulden, op vaste Hypotheek in voldoende Landgoederen op te nemen, zullen zich met gefrankeerde brieven bij den Notaris van *Brummen*.

† § § Onders of Voogden, genegen zijnde derzelve Z O O N of P U P I L, mits zijnde van goeden Huize, onbesproken gedrag en goeden aanleg hebbende, op een Notarieel en Administratief Kantoor in eene der steden van *Gelderland* te plaatsen, ten einde in voorschreven vak opgeleid te worden, kunnen zich in den loop dezer maand met vrachtvrije brieven, ter bekening van nadere informatie aan den uitgever dezer Courant adresseren.

§ § § Men verlangt tegen 1. November een ongehuwd K O E T S I E R, reeds als zoodanig geschild hebbende, en goede bewijzen omtrent zijn gedrag en bekwaamseden kun-nende produceren. — Adres franco, onder Lett. V, aan den Boekverkooper W A N S L E V E N te *Zutphen*.

DILIGENCES TUSSCHEN UTRECHT EN ROTTERDAM VICE VERSA.
Het geerd Publiek wordt bij deze berigt, dat, in aanmerking genomen, den smallen en slechten staat des wegs en het gevaarvolle om dezelven in de duisternis te berijden, deze Dienst, te beginnen met den 6. dezer, gedurende het Najaar en Winter-Saizoen, slechts E E N S D A A G S vice versa zal rijden, vertrekkende van U T R E C H T 's morgens ten acht uren, en van R O T T E R D A M 's morgens ten tien uren.

AMSTERDAMSCH E S T O O M B O O T - M A A T S C H A P P I J.
VOOR PASSAGIERS EN KOOPMANSCHAPPEN.
Kaart tusschen Amsterdam en Hamburg, Binnende de 36 uren.
Het S T O O M S C H I P W I L L E M DE E E R S T E vertrekt gedurende dit jaer van Amsterdam des Zaterdag's morgens ten 3 uren, en wel den 13. en den 27. October, en van Hamburg, almede des Zaterdag's morgens, den 16. en den 30. October en laatstelijk den 3. November.
Partijen Goederen leveren tot de helft van de gewone Vrachten als die der Zeevaart.

VOOR ASSURANTIE EN KOOPMANSCHAPPEN.
Kaart tusschen Amsterdam en Londen, Binnende de 36 uren.
Het S T O O M S C H I P DE B E U R S VAN A M S T E R D A M vertrekt, gedurende dit jaer, van Amsterdam, des Zaterdag's 's morgens ten 3 uren, en wel den 13. en den 27. October, en van Londen des Zondag's 's morgens ten 6 uren, den 20. October en laatstelijk den 4. November.
Met dien dag zal zoo voor LONDEN, als voor HAMBURG, de vaart voor dit jaer gesloten zijn.
De Vrucht van Goud en Zilver, voor beide Diensten, met inbegrip der assurantie, is voor partijen boven de f 2000 voor het Zilver ½ en voor het Goud 1/4 pCt., zonder assurantie 1/4 pCt., terwijl voor Hamburg mede de Stader Tol onder deze Vrucht is berekend.
Effecten onder de f 10,000 1/8 pCt. en daarboven 1/4 pCt.